

Határ Győző
versek
versmondóknak

A dolgok menete

kirúgtak engem a DOLGOK MENETÉBŐL
üljön le tata maga a SEMMITSECSINÁL
eztán ez a világ már nélkülem épül
- nekem nincs se banzáj se
kupleráj

megülök itt a suton kedvemszegetten
lábatlankodom? unokám félrehajt
immár a kenyerem javát megettem
kicsaptak mint kiszolgált
vén bivalyt

dolgok menetéből így legyek kirúgva
CSINÁLÓEMBERNEK nincs nagyobb csapás
mint látni százával sűrögve-forogva
hogy csinálódik már mert
csinálja más

de álmaimban mint szunyító Masztodon
bármi fenyegető a sut és sír setét
száz álommesterségben megkapaszodom
s holtig forgatom a DOLGOK
MENETÉT

A GYOMAI GYOM

(az odavalósiaknak küldi, hálával és szeretettel, 1995 május havában – Gy. bácsi)

ki a Nemzet Kalapácsa?
maga szerencse-kovácsa!
ki a Helység Csalogánya?
vigye kőpart üsse kánya!
frissen szedett főtt csalmatok
nincsen hozzá bizalmatok?
hát e gyöngyöző? beléndek
(hogy a súly essen belétek:)
bölcst itóka - Őt idézi -
bájjitalnak szókratészi

Garabonciáriusára
Gyomaendrőd ma nagyot igyon
ihol én ihol a Gyomai Gyom
ihol én ihol a Gyomai Gyom

felcsigázni ha ki beteg
nesztek szédítő pöfeteg
né'tek gólyahír: másnapos
jányinak használ ha rátapos
ez a másik is mocsári:
szárazdajkát felcsinálni -
tópart nádi buzogánya:
ezzel ronthass a pogányra
agárkóró monyos kosbor:
mestert farag az inasból

Garabonciáriusára
Gyomaendrőd ma nagyot igyon
ihol én ihol a Gyomai Gyom
ihol én ihol a Gyomai Gyom

ha ki kertje úgy dézsmálta
jó komáknak kommandálta
úgy ismerte Ász Királyát
mint pákász a piócáját
szedret epret ringlót málnát
leszedte a kertész álmát
- fájáról lekiabálnád?
nyaka közé szedi lábát
s mint ki kegyes dolgot művel
iszkol nádi hegedűvel

Garabonciáriusára
Gyomaendrőd ma nagyot igyon
ihol én ihol a Gyomai Gyom
ihol én ihol a Gyomai Gyom

csupa paraj és kakastéj
kömyeskörül ez a kastély
arra fúj a táltorján is
lakjad-rakjad lelkemjános
városgazda keresztjánya
lebabázott a burjánba'
cickafarkkórónak zsenge
bojtorjának - kutyabenge
boroszlánszáj vérrokona
gizgaz gyimgyom sógor koma

Garabonciáriusára
Gyomaendród ma nagyot igyon
ihol én ihol a Gyomai Gyom
ihol én ihol a Gyomai Gyom

A néző

de szemlélődve én csak annak éltem
- beérve mindennel mit épp adott
a szolga lét - börtönző büszkeségben
hogyan elgondolkozhassam rajtatok

e földön kik gurultok mint a pelyva
a szél előtt - nagy örvénylő kerék:
az esztendő a tettel egybefolyva
míg el nem nyel parancsolat s az ég

hogyan rebbenetelen farkaspillantásban
legyűrve gyors megindultságomat
sugár tekintetet messzetárva lássam

a megrostáltak merre hullanak
vak-eszméletlen meg se látva mást
ezt láttam én: helyettük – látomást

Állampolgárság

minden
hajó
hazám
minden hajó a Föld alattam
uszályok hátán
partok harmatán
lovon
tevéken
vonatkeréken
nekem mindenütt Szentföld a Föld
országatlan
az Ember Földje nékem

mint élő térkép - szegélytelen
vagy rengő sziget szárazföld ölén
úgy nőttem-nőttön én személytelen
s úgy nőtt a vágány: fűlő mozdonyok
ormán védtelen
útlevéltelen
egy himnuszt őrzök - **himnuszt** hordozok
nem bánom már csak én mit érzek
se párt
se újság
se újtestamentum
... Országatlan Szentföldünk – f e d é l z e t!
hitvallás nekem *himnuszt* van abban
minden
hajó
hazám
minden hajó a Föld alattam

Aranyszáj

(1660 esztendővel e sorok írója előtt,
Szent Ágoston iu. 354. november 13-án, az
észak-afrikai Tagastéban – a mai algériai Szuk Akhraszban született)

lám Ágostonnal egy-napon születtem
(szagolhatod rajtunk a manichaeust)
így hát szépecskén megférünk mi ketten
e füstóarany templomi keretben
mit is elibéd tárva – láthatni most:

mindegy mit mondunk: a HOGYANJA! MÓDJA!
az az elbűvölő és a gyönyörű
de van is igazánda titkos *kódja*
hogy mintha tenn-elmédben gondolódna
karácsonyfadísz és holdezüstfenyő

az aranyszájúság – az a megejtő
s légyen bár tematikánk sűrű setét
elkárhozás és légyen ama lejtő
Eleve-Elrendelt s kétségbeejtő –
a *rhétor* csengőbongó művészetét:

polip mágnességét le nem küzdheted!
...Szintúgy a másik: Bach János Sebestyén
mindegy mit zenél – bút bibliát hitet
soha filozófust meg nem térített
és mégis: véle áldott minden estém

általuk áldott szó és muzsikálás
mindegy aranyszáj mit hiblehablatyol
ha *katharszisz*a röptet érte hálás
vagyok: a magos éégig nincs megállás
lemarad ürállomás csillaglabor

az értelmét nem – csak a zsongítását
lesem-keresem szónak és zenének
nem istenükkel sor szent képe-mását:
a létegész hő eggyéolvadását –
szállton-elszállni oly jó szállni vélük...

Ars Moriendi

Zollman Péternek

„művészet és tudomány: nyúl-gátépítés a halál ellen”

(Nyssai Szent Gergely)

ha elgyötörve felkelek
a nyughelyről ahol pihenni szoktam
hogyan elvámoljam éjemet
nagy döglött átvirrasztott szakaszokban

a csillapító nem hatott
ideg fájó bűnére nincs bocsánat
örökre búcsút mondhatok
a szűnő fájdalom nagy luxusának

már ágyam bárhogyan vetem:
fényár barlang verem vagy vaksetétség
e nyughelyen nem lelhetem
a fájdalomtalanság fényüzését

versmondás istenverése!
sem áldás rajt' se menekvésem – abban
versek nyúl-gátépítése!
hogyan félberontom – hányszor megfogadtam

csapó halál ő – tengerár:
hullámverés mit verhad meg nem állít
az is bolond ki ellenáll
felhagysz vele – fogadkozol halálig

ha elcsigázva felmerülsz
a száz-nap éji Gorgon-vonulásból
s az ágy szélén sújtottan ülsz:
még mindig itt vagy itt és nem *vagy máshol*

perelni próbálsz – vaj kivel?
betáncol s rajtad végigver – szökőár! –
a boldogabbik *végigver*
nyúl-gát-hosszú a Szörny: mögötted ólál

alkudni próbálsz – esztelen
barom! facsard ki irhád verítékét
benned-széthulló Négy Elem:
szép kiremegéssel – úgy várd a végét

Az álom kerekén

„a vadászat leállt - futni hagyták a nyulat.
„a napnyugtával beállt az alkonyulat
„ha ki szükségével rekettyében rekedt:
„kürtszó hívta a leguggoló hölgyeket
„már dudultak tüűltek a nádi csimpolyák
„a dámákon lesimítvák a rakott rokolyák
„ki lovára kapott ki csézájára hágott
„s egy porfelhő elnyelte a vadásztársaságot... ”

hja! a Spiné nem mondott mást csak *spinétet*
mely akkorddal kísérté ha dalra fakadt
a *Hajadon* (halavány volt: sápkór kísértett)
ésde szerelemvallója „nem lelt szavakat”
hajéket barkót ragasztott a POMÁDÉ
a *Delnő FARDAGÁLYT* hordott s *KORZETET*
fállábon asztalon húzta *FÜSTÖS DÁDÉ*
az Úrnak ki mint „*katonatiszt fizetett*”

a CSÉZÁK világa neked szörnyű-régen
volt: nem *Unokanövér* hanem a KUZIN
járta – CSÉSZEALJ nem repkedett az égen
se földön nem repesztett HÁREM-LIMUZIN
... Gyermekevek derengő álomvilágán
egy CSÉZÁBAN ültem esthajnalnyárutón
de te tudod-e mi volt a CSÉZA drágám?
az túltett a BRICSKÁN túltett HOMOKFUTÓN

ott ültem gyeplő-tartva bőrülésén
pattog az ostor s én hajtom lovamat
robajlott nekilendült a CSÉZA és én
nem tudtam miért az iram hogy így lohad
- gyíte Pejgó Gyomára! - kurjongattam
tán a gyeplő gubanca: az volt a feneség?
... mert hol a küllő széthull abroncs lepattan:
CSÉZÁM
eloldotta
az álom
kerekét

Bőrvásár

(látogatás az Egyetemi Kórház elfekvőjében)

napjaimat szaporítom
mások napja rovására
szerelmesem szomorítom:
bőröm viszem a vásárra

bőröm Elé kiterítem
elevenje vérmeleg még
meztéláb lép rá szelíden
– csigamászó csupa- emlék –

de ezen az eleven-bőr
betegházi árverésen
ki nem kászálódunk ebből
el se bújunk te sem én sem

itt nincs Krisztus nincs talizmán
– halandóság rabigája! –
Ördög veszi-viszi irhám
nincs ki őt túllicitálja

ráígér Ő egy petákkal
– szerelmese sirathatja! –
ki a görccsel ki a rákkal:
néki derekát beadja

„betelt a Föld fájdalommal”:
diadalmat vőn ármánya
így elhullanunk halommal
– ez is Gonosz találmánya

napjaimat szaporítom
mások napja rovására
szerelmesem szomorítom:
bőröm viszem a vásárra

Bukás

az ösztön rabja voltam
világéletemben
vak ösztön rabjaként
éltem életemet
vas homlokbilincs volt
levethetetlen
az ösztöné mi éltet
és élve eltemet

úgy is gondolkoztam
magamtehetetlen
mint a béna agy a
nemgondolkozó
már vár a koporsó
a fekhely vetetlen
- az én mulasztásom
halálthozó

CSELVETŐM

mit bánod a jót hogy mért szeretlek
hát bűnöm az hogy szépségedért?
tán bókolk az ékszer keretnek
amelyben „elhalványul a kép”?

hogy „nem magadért”? ez nem magad vagy?
s mert megilletődve közelít
szimatolása a lomha vadnak
felhánynád hogy oly farkas-szelíd?

éld át mániáját - ő hisz ebben:
ott vagy borzolt epidermiszedben
s mert csak mindenütt ér - ne keveseld

ne keveseld ha szüntön-egybeforrva
cselvetőm! már több vagy mint a forma
olts oldj olvadozz s áldva-áldd a cselet

Dal az ellenforradalmárról

(Wang Wei-Lin emlékének)

az én lobogóm feketéje
a tus kínai tégelyéből
vétellett – a Mennyei Béke
Terén Földet mozdít helyéből

a Diák ki tiltó szavára
megtorpan a harckocsi-oszlop
fiatal élte volt az ára
a percért mely semmibe foszlott

az én lobogóm szakadásig
ott lengett fölötte setétlett:
kínai tus-éje felásít
a mártír ismeretlenségnek

milliárd ferde szem figyelte
a percet az ő glóriáját
hogy visszaparancsolni mert
a tankot: a Tenyér Csodáját

azóta hétezredmagával
holtteteme elszámolatlan
azóta bennem él e Párbaj:
a látomás a bénulatban

– egyenlőtlen! kilátástalan!... –
mintha látnám gyermek-magamát
az is az volt mi *volt* és ma *van*:
mindnyájunké az a pillanat

majd úgy lesz ott is hogy felásnak
hetvenszer hétezer tetemet
eljő a beszentelő – a Másnap
a túlélő ki újratemet

majd Peking a Mennyei Béke
terén avatja hősi fiát
s I-MRE NA-G-Y katafalkja elébe
megidézi a népmilliárd

DERŰ-BORÚ

lábbal jöttem a világra
szilánk ment a lábikrámba
aj haj - hajahaj
dajkám híttam Katicának
ő meg pendelykatonának
éjj! huj! hajahaj

Kun kovácsnál mutatóba
befúttak a fujtatóba
aj haj - hajahaj
kerék füstölt vas csattogott
szim-szám-szemem szikrát fogott
éjj! huj! hajahaj

árva két lány lakott szembe
gyalog estem szerelembe
aj haj - hajahaj
huncut aki - ha vigyorog
úgy csúfoltak zabigyerek
éjj! huj! hajahaj

Gyuri lovunk meg a hóka
románoknál ebadóba
aj haj - hajahaj
péntek tizenharmadikán
ilyen bajnak szült az anyám
éjj! huj!

hajahaj

EGY HASPÓK SZERELME*

(Nein Ferenc dalaiból;
a JÓLFŐZŐ CSALÁDOK KÖNYVÉBŐL)

Én jártam hozzá, még komoly-koromba'
(szobadísznek lókolbászt látni ott)
akkor még dúdolt, nem volt oly goromba
szoptatva főzött, bárki rányitott
az volt a nő, hékám! ő volt a múzsa
(combja, zúzái, tűzdelt melle-húsa!)

S bár ölelkezőbb volt az éjszakánál
főztjét s babáját koppon legyeztem
s akkor (rostélyos hagymahéj szagánál)
én a lányát titkon eljegyeztem
az lett a lány, hékám! megvolt a mázsa
(disznó tora!) szakasztott anyja-mása

szántam haza, szerelmi szent kehelynek
szántam halálra s szántam – legyintve
aztán e házból találkahely lett:
kitudtam, mért jár örökre ingbe'...
Akkor (harmadnap, halvacsoránál)
belépett Ő és én állva, csodánál

Fehér Nő! még látom (boron! salátán!)
előmlött unokahúgi fénye
s a bestiák dühét, mert (Consolácskám)
szerény volt, mi sem volt túl-igénye
— — — a gorilla Özvegye átnyalábolt
s kitett (pedig jólfőző család volt)

...Azóta nem látom Őt. Számkivetve
bolyongok... Kisértő szag-szivárvány!
(akkor csibelevésnél láttam estve
s mintha e csibét hallucinálnám)
...Hová torták-csibék –
(hékám, öt éve!)
– eltűnt a mulasztott portékák kódébe'.

* a költő HELIÁNE c. regényéből (1946)

Elmehábor

csészédből a kávé kiloccsan
elnézem a kezed remegését:
így illant el izom- és szellemerő –
elmédből az épség és a szépség
lesznek majd akik emlékeikből
akik szívükből számkivetnek
ne törődj vele hogy elborult:
elborult elmével is szeretlek

mert én ma is: úgy tartogatlak
aki nekem te mindig is voltál
élő klenódium - felnyílóban
a szentségtartó szárnyasoltár
szerelemnek fél évszázada
egyenként-édes ötven éve
te a rettegett kirekesztésnek
elejtésnek nem leszel kitéve

nekem így is: vagy aki voltál
emlékeimben ki betölti vágyam
még az Elfekvő ágybörtönében
is: bilincsbe verve a vaságyon
tán elképzeled: *vagy - élsz mozogsz*
álmodban régi táncodat lejted
de nyomban vak csend a telefonban:
mi volt mikor volt elfelejtet

az őzet ízenként így falja fel
az óriáskígyó elmehábor
a szürke kéreg borulatán át a
múlt tenger gyertyája nem világol
lesznek majd akik emlékeikből
akik szívükből számkivetnek
ne törődj vele hogy elborult:
elborult elmével is szeretlek

Emberóra

*(az Óriás Homokszem üldögél órája
előtt, amelynek garatján embermilli-
ók peregnék alá, mint a „porszemek”
- és Ő rajtuk méri a Homok tenger
életidejét)*

ember voltam de homokórámat
úgy adatott fordítanom
hogy fennakadt az idő - garatján
megállt a mérő forgalom

Akkor homokszemszikla hegylánc
lettem: homokszem sziklahegy
már előttem az emberórán
időmérőnek emberszem pereg

Billiószámra emberszem parányok
peregnék az idő üvegén
főveny életüket így használom
nagy időm mérésére én

Évtízezrek évszázmilliomja
elpergett - fogy az eleven
az idő az én időm mégis
mégse tud kibánni velem

Az emberórán keresztülfénylik
lényem - a homok-romokon
rajtam nem fog életnek átka
véggel-kezdettel szegvégről rokon

Tűzben gázban tér gögös torlásán
kígyóm ennen farkába harap
Tán emberszem istene halhatatlan
De a porszem: *halhatatlanabb*

ÉN-SZINDRÓMA

Vajda Endrének

aki voltam: az én zümmögő kaptárja
– fedelét a kas a verem égre tárja
inger aki voltam megszűnt az az ajzás
– itt az oltó éntelenítő kirajzás
perc
elsőként utolsó
melynek
se képe se hasonlati mása
s a levetett hústestbe beleterjed
a finálé
finalitása

szeretteim kik lesztek feledteim
– már a felidéző nem gondolódik
s a pince lét labirintus lépcsein
– a lét leszáll a nemléti módig
perc
elsőként utolsó
sulykó
vasláb engem-elperlő ezernyi-mázsa
visszagyüremlek hát ledöndül a sújtó
finálé
finalitása

aki voltam: az én az én az ábra
– szertehull az érzékelés nyalábja
visszajelzője már nincs ki lenne
– maga szürke kérgén megjelenne
perc
elsőként utolsó
a véső
hogy hippokratészi arcom kivássa
és vonásaimra rádermed a végső
finálé
finalitása

Évforduló

ma van az első: első évfordulója épp ma van
annak hogy egy magánházban lakom magamban egymagam
ha most ha most felkérődném mind a tüneteimet
napestig se hőtig se érnék a végére - de minek? minek?
tudom úgy is és mint a rángásos beteg
ha rájön a görcs: csinálom ellene mitsem tehetek
«szó szót követ» két méregduda: én meg ő
szarvat akasztunk holott nincs ott semmi csak a levegő
perelek perlőimmal kik nincsenek sehol
és mint kiből az egyedüllét váltig veszett dühöt csihol
felhozza felidézi «bűneiket» a mulasztott szimat
és felvonultatom ellenük súlyosan terhelő tanúimat
gyűlölködésem huzamos: a fogam vacog
bele: mázlikat - szalasztott «lehetőségeket» latolgotok
fogcsikorgatva sorolom hány és micsodás
komiszságokat mívelt velem de-hányszor az acsarkodás
s mikor beütött volna minden: mohó-félvakon
hogyan csákyázták le delelő szerencsecsillagom
az égről és az örömtivornyan mint állítottak karót
engem-belehúzni a hóhéri-seggrészeg gonoszakarók
a gáncs a ráolvasás a szemmelverés hatott
de mint született bambamálé Lyukaskéz nem vádolhatok
senkit: aranytálcán az Alkalmat én szalajtottam el
és a magamfajta Szájtáti csak gúnyvigyorvihart érdemel
jut eszembe: a baklövés - idétlen kézmozdulat
és máris haha! a világ szerencsétlenkedéseimen mulat
szemek-szajak örvénye hallom-látom körülrohög
már a tornádó Bukás felernyőz fölöttem mennydörög
és mint a lökött ösbolond megcsupaszítja horpasz hasát
a görbetükörből fölöttem visszakacsint a bambamáléság
meglehet ezek csak rémképek kísértetképzégek
de azért ugyanúgy döfnek vágnak hasgatnak mint a kések
«a Múltak Rovancsolása»? mikor már abba is belevások
akkor jön az elfásulás: a kivérző Nagy Eltompulások
akár a mongol kumisz penészig romlott kancateje
a magány a torokmaró gyomorsav fellövellő ideje
az ódöngés idétlen se tiktak se számlap se óramutató
csak az önmarcangolás a tagló múltakban kutató
elme: a Magáranyársalt éjt-nap azon sül sűrög-forog
mindent felöklend az Életrontott s magától undorog
míglen éjidőn ólomálmán rászáll az alhatnék-bénulat
de kínja folytatásos álmán is folyvást magamagán mulat
ma van az első: első évfordulója épp ma van
annak hogy egy magánházban lakom magamban egymagam
ha most ha most felkérődném mind a tüneteimet
napestig se hőtig se érnék a végére - de minek? minek?

Felmondásban

a ház amelyben élek
lerobbant bérlemény
de már itt felmondásban
vagyok és nincs remény

a ház kiben szobám volt
húsvályogból rakott
van rajta légszivornya
és vannak ablakok

nem horgad fel bennem se
gőg se izgágaság
a lényeg hogy fizessem:
a szemétpénz a sáp

húsvályog gyatrasága:
nem áll meg nélküled
dúcolnád - mindhiába
nem ház nem épület

a gyöngyöző veríték
hiába harmatos
ha másnak lakni benne
úgysem alkalmas

esengjek? A Hatóság
a sirámra süket
vettem kilakoltató
zordon Végzésüket

akár rakhatom is ki
a betyárbútorom
feledni mind ott lesznek
a halotti toron

majd olvasod fejfámon
két kérdőjel között:
hová? Ki tudja? Loppal
osont - elköltözött

GAJDOLÓS

Weöres Sándornak

(A) társadalom kérdései

recece

jószándékkal vannak sejt ki-

kövezve

(A) zemberiség lobogói

ihajja

khaki-bakacsinnal vannak

kivarrva

(Te) szőrén-gyógyult kutyamarta

tirárom

csupa róka-fogta-csuka

világom

(Haj) nézlek világ a szemem ki-

nézhetem

mégse áll fel ledőlt világ-

nézletem

(Mit) tátod a szád azt várod hogy

jajdul-e?!

gáre gyopár bingyázkule

gajdule

Guzsalyos

piros csizsmám csupa rozsdá
elmenek én guzsalyosba
az a bánata s a búja:
nem peneg a sarkantyúja

rozsdá nélkül se penegne
földi sárba kék egekbe
nem hágdalhat: csupa ZSÁBA
az vetette árvaságra

sárgaságra az vetette
elment mindentől a kedve
hol a lányok és legények
hallgatják a nyenyérének

keserédes Siratóját
ölelgetik megapolják
egymás fiatal orcáit
szívem-lelkem amit áhít

hölgypagonyban- és berekben
zöldemlők közt megferegnem
guzsalyosban ücsörögnöm
nyálcsurrantó rögveströgtön

Hajasbaba

(soliloquio)

Hajasbaba: *baj van!* Édes-egy Különcöm!
könyörülj meg rajtam rigolyás különcön!

„ahogy van minden jó” a Hajasbabának
tejjel-mézzel folyó - nekem halál bánat
ihletem pocsolya kezem-lábam hasgat
nem lát nem ő baja: ültő nap olvasgat

babamemória szita: lyukas-odvas
betűparazita nem tudja mit olvas
elméláz fölötte: fotókat furcsállja
nem emlékszik Gönczre Bokrosra Gyurcsányra

betűkön barangol ha magyar ha angol
azonnal ráhangol - ESKÜVŐ KARAMBOL
BANK TŐZSDE A KORMÁNY- ha mindet fölette
hajasbaba-formán elsiklik fölötte

ríhatnék ha látom: „hozd! add ide! vedd el! ”
(úgy jár: ólomlábon drót járókerettel)
ki-kinéz réveteg - nem mer „háztól házig”:
karosszék s a betegágy között ingázik

élünk egy-kalitban: „a vers meg az ékszer
adtam-írtam: itt van! címre sem emlékszel? ”
betűbe falazva: rajta rostokolva
nemigen hajazza hogy olvasta volna

néznék az *IDŐBE* - kiszámolni ormán
lerogyva-kidőlve: kegyes életformám
nékem *KISKEVÉSKE* - a Hajasnak sok van
mérjem *esztendőkbé?* mérjem *hónapokban?*

Édes-egy Különcöm! Hajasbaba: *baj van!*
rigolyás különcön - könyörülj meg rajtam

Hol él a holt

Piroskának

aki életével elígérkezett a halálnak
az a halálnak életével elígérkezett
annak a végórái már sorfalat állnak
a végórája annak itt van elérkezett
a szíve megállt ő már nem lélegez
a nyakától lefele ő már kihülőben
tátott szájjal: megébred? nem ébred ez
fel többé a hétrét-halotti lepedőben
álljatok meg már ti mind megálljatok
futók a tüzesőben a hófúvásban
gödörbe buknátok bomlott állatok
hogya a gödörben mindig más van?
a billentyű alig öt órája járt még
azután lelassult vert még ötöt-hatot
és lejárt nem lüktetett a halánték
többé: minden felmondta a szolgálatot
nincsben van nincs többé: ez a beszéd
a nincsen-nincsenek közé átvándorolt
így széledünk szét mi nincsig-szerteszt
a nincsig-seholsincsben: ott él a holt

KÉPESKÖNYV

analfabéta nyomdaházba' jártam
lestem anal betűszekrényeit
hogy így fabéta őstudatlanságban
a nyomdásztörpe napja mint telik

hová sorjazzák mit sillabizálnak
glédába-léniába mint szedik
az üdvöz-egy analfabetaságnak
vén kajlaszarvú szarkalábait

Mindegy hogy *rúna*-mód *kúnei*-formán
bajúsz iniciálé - egyre szebb:
megtáltosodnak látnoki cirkalmán
s vetik-vetik a bösz betűtlenek

Pöröl-javít - hallom a kuka-nyomda
ókumlakémlelő korrektorát:
„kacor betű-tetű: ez mily iromba
Rövid - amaz meg pöttöm Góliát! ”...

Itt nincs inaskodás mindenki mester
s ipart oly fontos-önfeledten űz
fületövéen rádiroz átkeresztel
hogyan estig egy bajos *jótát* betűz

(egyszer jelenti ugyanazt mint tudjuk
kicsit hamistanú ha már betű:)
mi tegnap mukkk kakukkk görög uk-muk-fuk
ükappa-mappa-mopszilon - ma müüü

Kíntorna

emberkéék örüljünk – – – a rossznak
a parányi fegyházi – – – földabrosznak
örüljünk a tetvünknek – – – a kosznak
és amit hoznak ha hoznak – – – a kosztnak

Jóca ha szerbül is – – – szavaljál
felhőnek szerelmet – – – te valljál
jövőre tovább lesz – – – tavalynál
vár anyád ki ajnál ki – – – sajnál

kié kisudvar – – – napsugárja
a boldog hogy – – – kiblivel bejárja
léghuzam-cipó – – – ...de zabálja
a zárka ha zárja – – – bezárja

ki jehovista nem – – – neheztel
elintéz mindent az – – – keresztel
és egy-két szellentést – – – ereszt el
a Mester ha restellni is – – – restell

te már a holnapi – – – dongót hajtod?
én még a múlttivel – – – nyavalygok
s légyfogásban versenyt – – – mi majmok
bajnok a bajnok – – – ha bajnok

ma szerda? holnapra – – – keddet szülünk
mint a rák rá egy nap – – – kihetfülünk
vasárnap – – – hétféle áll a két fülünk
ülünk: – – – szombat-péntekre készülünk

Miléta táncol – – – Jóca szaval hát
ki csokoládét képzél – – – ki almát
ki pincérlányt – – – (ki könyvtár nyugalmát)
de-falnak de-nyalnak – – – nyalnak

a ruszin hasal a szektás – – – térdel
horkol a tót – – – álmán beebédél
s szemközt a hétalvók – – – antitézisével
tézis- szintézis tervel érlel – – – érvel

emberkéék örüljünk – – – a jónak
télen – – – a hónek nyáron – – – a hónap
a hónap – – – harmaddal – – – szabadulónak
a nap – – – a mai – – – (ha mai) – – – ma jó nap

(„Kíntorna.” A LÉLEKNEK RENGÉSE 13. o.)

KISLÁNY-JÓLTARTÁS

most beviszlek kosztolni
s utána megkóstolni

nem is olyan rossz dolog:
sütemet kóstolod

előbb jön a kosztolás
aztán – kislány-kóstolás

titok melyet vak is lát
kikóstolják a kislányt

kislány is belekóstol
kap a béles-túrósból

tenyerükből etetik:
hogyan ízlett a hetedik?

„meg se kottyant, nem is fog
majd ha belefulladás!”

veszedelmes nagy kosztos
aki kislány – pákosztos

„Télhetetlen, ne a tál
ülj bele hogy jóllakjál!”

KONTÁRÉLET

mennyit nyargaltam kontár életemben
egy hol-volt-hol-nem-volt lakás után!
gyomromban estharangszó, két zsebemben
verseim s legközbül
HEJ HAJA HUI! HAJA közbül virgulám

Patakon háltam a tisztos park tövén
kerítés mohos csatornaárkán
a gyógyszerhárból baglyazott a fény
a receptúrán: Henna
HEJ HAJA HUI! HAJA Herba Sáfrány

lánuban a csavargó volt a gusztusom
nászágú az árok - tányér a késem
hány lázon estem át én Jézuskrisztusom
hány háborgáson
HEJ HAJA HUI! HAJA eszmélkcdésen

mondjátok nékem nénik bácsikák
házasulandók s szűzek itt, ha vannak
mért is születnek a házatlan csigák
s a költők íly haja
HEJ HAJA HUI! HAJA hajléktalannak?

A LÉTEGÉSZ

a lét a mi légyfogónk

mint az ontológia légyfogójába beleragadt legyek: csak vergődünk benne

repülni? soha többé. Ez a szárnyverdesés marad csupán a beleőrülésig; s a jól-örjögőt irígyeljük – extázisáért

pálcáinkkal torunkkal-potrohunkkal mézgában a képzelgések álmát álmodjuk – a képzelgések álmát: csavarszárnyú eszünkkel hogy fel! fel! függőlegesen!

felhuppanunk – ezegyszer sikerült! – és már szállunk is, szálldosunk egyre feljebb – most! most! – hogy megnézzük magunknak apróra a létet, úgy, amint alattunk elterül és ahogyan sohasem láthattuk:

a létegész egész földségét! tektonikáját! domborzatát! hegyeit-horpadásait! mindent-mindent!

...s mindezt torunkkal-potrohunkkal beleragadva a mézgába, honnan el sem is mozdultunk

a lét légyfogójába beleragadt legyek – mi!

életközegünk a halál

a kitudhatóság vágyőrülete fütöz

a létezés titkáért létezünk

MADÁRBAN ÉG

tizenhatéves szem vizeskék őz tekintet
madárban ég! sarjúsátor boríts be minket
hol kígyó hajlatán a tájontúli tájnak
életnap-fogyatkozásaink protuberálnak

borjúszemű gyávácska szép! szomor leányzó
kinek hiányzom én s ki nékem oly hiányzó
leheverészek s bevárlak: terülsz-e még rám
világoló mohák s erdő friss korhadékán

bevárjuk majd az új eónt a nagy belátást
hüllőinken zsúrlón kövön! a gyermekáldást
megérjük még - manát aratva áment vetünk

magunkra és a földre: fülünkben őrzőangyal
sugallatára tisztálkodunk a szent olajjal
új édenünkben honnan többé nem űzetünk

MULTAK ÁRNYALAKJA

„Egyszeri, visszaintegrálhatatlan, tanítványok és követők nélküli képződmény a H.-életmű a m. irodalomban.”
Csuhai István, JELENKOR, 1988 december

...jártomban magamat kívülről megláttam
– ott mén! megyen már a múltak árnyalakja!
kápás-asztrológus óarany talárban
a hétágra tűző hortobágyi nyárban
csámpás – délibábnak: tavalyi kalangya!

De ezredmagammal sárgult albumokba'
suvadott vakrozsdám én-óaranylásom!
vén daguerrotypnek börtönébe fogva
rám se nyittok: maradok setétben örökre –
hittel-tekintő kell hogy aranynak lásson

megint annak lásson – múltak árnylovagját –
elmúlottam én már! én el! mindenestül!
kapnám-kapogatnám a szekérsaroglyát:
felporzó kerékkal csánkom is le hagyják
így jött eljött értem! el! az öregestel

öt-hat réteggel már földmélyre süllyedtem
régészekre váró váralapozásig
összecsap és jár-kél új élet felettem
s szegycsontomtól ásó éle visszaretten
holott tar koponyám szem-odva felásít

már csak a múltamhoz – árnyakhoz beszélek
– könyvek sokasága sápadt árnylovaglás! –
Azokkal tudnék tán: szót érteni vélek
de társ-árnyaimból is kiment a lélek
bogár-potrohokon őrlődvést forogvást

Markos gödörösók hol-ki? merre késtek?
látod ködlovagja! holló-károgettja:
nem lett volna szabad könyvekkel elkésned!
jött ideje már az öntemetkezésnek
ha félzsoldból tömegrekviemre futja

Mint hadijátékon magam lekajátom –
elrebbentve iszkolsz tegnapi kísértet!
magam láttam meg a túloldali járdán
rarikoltok – hékás! árnyéknak sajátom!
takarodjál! múltak árnyaihoz: térj meg!

...jártomban magamat kívülről megláttam
– ott mén! megyen már a múltak árnyalakja!
kápás-asztrológus óarany talárban
a hétágra tűző hortobágyi nyárban
csámpás – délibábnak: hadd rúgnám valagba!

Öreg költő tünődése

mert imígyen és valóban
most vagyok elsikkadóban

nem jó érzés meg kell adni
nem szeretek elsikkadni

mire életem ráadtam:
letűntömben elsikkadtam

s nem is mert a sors forgandó:
nem voltam elsikkadandó

múlott biz' az egyen-máson
az én végelsikkadásom

volt is annak mozgatója
(kitől mindönk isten ója)

*„ideje hogy békét hagyjon
nékünk s tűntön elsikkadjon*

úgy kell neki! hogy lecsengjen
kacagunk majd a buksengen”

tudom a hír kiszivárog:
jönnek rám a sikkandárok

rút a kedve mindahánynak
kinevetnek aláhánynak

pátensem! mesterlevelem!
s ily undokul bántok velem?!

*„így legyen! így volt megírva:
alámécc a tömegsírba!*

trotty komák ott sírva várnak”
- mond a ronda Sikkandárnok

*

mit reméljek? mégis? mégsem?
ez legyen tűntön-tűnésem?

mert imígyen és valóban
most vagyok elsikkadóban

Plasztikzacskó

ebben a plasztikzacskóban van egy ország. Neked adom
hegy- és víz rajta. A tiéd
a kút fenekétől a hóhatárig és afölött: addig. Mind
ha párás az idő ha mínusz ha plusz ha hideg ha meleg ha fúj ha
tisztul.

Jégvirág zúzmara hóförgeteg hógörgeteg lavinárium. A tiéd
a nyomdagépeit az újságlepedőit a médiáját a falfirkától a
magasra tartott arany emlékmű betűkig a főtéren: RECRUDESCUNT.
Neked adom

az önimádatot a hisztériát a nemzeti büszkeséget a varacskos
hadastyánabrázati fintort a csúfondárt a krampuszt a grimbuszt a
patvart a torzsalkodást a marakodást a kül- és belviszályt a rút visz-
szavonást ahol amennyi csak van. Ne -

zabáld

templomi szószék és ekhós szekér bolhapiac és tornatermi
díszcsinnadratta papostul ökröstül lódarazsastul pervátástul pöcsik-
legyestül Zzz Zzz Zzz-zzz-zzz. A tiéd

a sziszegése a basszamázása minden hörrenése minden szellentése-
fingácsolása

tűzhányótlansága tengertelensége

birkaszembámuldozásai a semmibe - az is: benne van

lerágott csontjainak továbbbrágása nárcizmusának rácsudálko-
zása öncsudálatának netovábbtságossága ahány lealázott-leanyázott
telepecskéje egyebecskéje tenyerecskéje nyenyerecskéje füsti fecskéje
fürje kecskéje aprószentje világbajnoksága széttaposott taposókádja
taposómalma mókuskereke mártíromsága szenttehene lángoszlopa
csak van

mind a tiéd. Ebben a plasztikzacskóban. RÍMES-MÉRTÉKES
MÉRSÉKLETE ANALÓGIÁS-ANTOLÓGIÁS FELÜLMÚLÁSAI TÁNTORÍT-
HATATLAN TÁNTORGÁSAI ÁRLEJTÉSE KÁRVALLÁSA-HITVALLÁSA
HÍDPALLÁSA FIRCIG-FUFCIG SMUCIG-SMONCIG FASZOLT PRÓFUNT
KAPCARINGYÓ BAKABORJÚ GULYÁSÁGYÚ KIFIRUNCVANCIGOLVA
LUSTOS LUSTASÁG ESZEMENT KECMEC

JEZSOVITA LACAFACA GUBANC GRABANC LABANC LAGANC
szerülszerte ahogy elterül. A tiéd

CINGÁR VASTAGNYAKÚ KÁLOMISTA CSONTHÁZASTUL-ISTE-
NESTÜL PETRENCE RAKONCA GYÁSZOS-KIDALOLHATATLAN SZÉP-
SÉGEIVEL ÖNNÖN-FARKÁBA-HARAPÓ ÖNISMÉTLÉSEIVEL HAJDANI
MAJDANI HÓDOLTSÁGAIVAL IRODALOM-BIRODALMI IRÁLYÁNAK
HASONLÍTHATATLANSÁGAIVAL DERESEIVEL KENDERESEIVEL BOTOS-
ISPÁNJAIVAL

önálló államiságának ezeréves elvesztése ádáz dicsőülései
hidegglelte múltja sírógörcsei röhögögörcsei kabaréstudalimuszostul

ebben a plasztikzacskóban van egy ország. A tiéd

amennyi belőle abba belefér: ott-la

ebben a plasztikzacskóban

egy ország

nesze. Neked adom

POSTAGALAMB

Édes Lelkeimnek, haza - Lutetia Parisiorum várassábul

Mihelyest az Gépbül lábomat letettem
vigyázó szememet Párisra vetettem

'S miként pípés hölgyek sárban szoknyájokat
hamar összvefogám kényes Virtusomat

Tzondrás dámaságok hajh! környülvevének
szítva fújtatóját szerelem hevének

lesvén lepentyűmet vaj' miként leveleg
sok hímes beszédűl - keleszté a meleg

árasztá a hévség 's mindenek csudálják
pásztorlyánynak való harántfuvoláját

Eltűrtem - nem venném lelkeimre a' sértést
s ugyan háritám el a tzirmos késértést

magam átaladván idvez ájulatban
Szent Ágoston úr is nem léel bínöt abban

ha amaz gyimelcsbül aléltan ejéndel
's csínján töltekezel puha kövérjével

El se mondom hogy s mint másztam fel egy-szuszra
Szent Mihály gádorján a Mons Parnassusra

- innen futnom kellett: kis híja kitére
pogányság hitébül a' tzítzés Cythere

itt némelly ledérekék úgy fertelmeskedtek
pörén elétárnák férges-nyűvös testek

ki katzor tzítzóját hintállta kevélyen
's ílly duda látvánnyal kötté szenvedélyem

ki meg farmatringját 's az inneplő Felét
melly gálya tatjának bövtön beillenék

's nem fige-levelet - egy hitvány madzagot
sem viselt melly alól Venus kilátszhatott

Tudván büverejét - lévén farantzia -
csábulvást csábított sok szép haramia

De mint Bernát urunk a' setét pusztába'
Sátánt kénszeríté ájélatosságra:

rendre megtérítém ez parázna hadat
már úgy imádkoznak mint a' vízáradat

megláttatom vélek az Pokol Kementzét
- sikoltozva gyónnak 's téznek penetentzét...

Melly jámbor példábul tú es épüllyetek
s teljes kegyelemben vastagon éljetek!

Messer BRICUS-A-BRACUM A. D. 1958

Századvég

elmúlt hát ez is elvihartzott ez a század
elnyűtte háborúit elnyelte népeit
birodalmakat szétszabnak-balkanizálnak
a hordák se szeri se száma Új Hazáknak
Uralon-innen-és-túl a földség végeig
elmúlt hát ez is elvihartzott ez a század

mi hetven évig állt- és fölénkmeredt: a jéghegy
robajló rianással talpighasadt s letűnt
reped-ropog a felségjelvény és a részeg
ár hordóstu nekilendül a Feledésnek
- hol abbamaradt: folytatódik történetünk
mi hetven évig állt-s fölénkmeredt: a jéghegy

fásultan kitárulkozik az olvadásba'
s mit eddig palástolt-titkolt: ontja éktelen
kitakart szégyene Gulágjait rakásra
de világmegváltás bezápult hitvallása
ásatag - pokolrahulló-jelentéktelen...
fásultan kitárulkozik az olvadásba'

újrasütött ócskapiac! félsütetűség
mely ami hittel-házaló oly vásári is:
házal voksaival csapraverve a hűség
és tetűhöz illő bolhányi népszerűség
tűzénél süti pecsenyét sok tar pilis -
újrasütött ócskapiac! félsütetűség

igézés kuruzslás tűzátugrálás járja
újfent-fonákra-mondott ördögűző misék:
jól megy a melegvízfeltalálás bazárja!
kibutulunk a múltból - a Nap Hőse már a
néptribun Lopótök a kopott költőiség
igézés kuruzslás tűzátugrálás járja

ezer cigánytelepország lármáz üvöltöz
hogy mától országhatár a sövény a palánk
maradni egy sem akar - mindhűnek a Földhöz:
ugrál emigrál lőt-fut ide-oda költöz
s maga eleven tányéraknáját tolja aláánk
ezer cigánytelepország lármáz üvöltöz

már a szomszéd utcába vízum útlevel kell
már más faj másik ország a nadrágszíjtelek
s rádtató krokodil szájtépő kelepével
egyet bög arab grúz kirgiz kínai néger
mert ronggyá-balkanizálódtnak mindenek
már a szomszéd utcába vízum útlevel kell

hörcsögök hódok kriptaszökevény krampuszok
riszálva-cincálva s elálcázva „újnak”
(- olyik trotty tökelógó agg alig él-szuszog
de torával tolja „trónját” hol regnálni fog
rajtad balek nép: -) nyakadra-ülni kibújnak
hörcsögök hódok kriptaszökevény krampuszok

... Más volt? olyan volt századnak akár a többi?
csodaváró? kretén? porontyot rakásra szült -
lemalacozott nem szűnt koslatni-görögni:
volt benne lélekmoslék s volt barbár-örök mi
minden utópiának bedúlt s nekifeszült
... Más volt? olyan volt századnak akár a többi?

Vesztettünk-nyertünk rajt’? kihagyni átugorvást?
avagy megneemtörténtté tenni? ha volna mód
nem-belévetetni-s nem létesülni folyvást
ha volna oly nélkülünk-való Nagy Körforgás
s megúszhatnánk századnyi poklot-ribilliót...
vesztettünk-nyertünk rajt’? kihagyni átugorvást?

garatra ért hol a mulandóság lebillen
s szóró örletével a lét holterébe lép
ez is egytől százig és minden éveiglen
garat előtt holott búcsúzni visszavillan
e versben kinek árnya álmodja emberét -
garatra ért hol a mulandóság lebillen

elmúlt hát ez is elvihartzott ez a század
elnyűtte háborúit elnyelte népeit
birodalmakat szétszabnak-balkanizálnak
a hordák se szeri se száma Új Hazáknak
Uralon-innen-és-túl a földség végeig
elmúlt hát ez is elvihartzott ez a század

SZENT EGYÜGYŰSÉG

összefekszik két öreg test
éldelik az édeskedvest
megtapadnak karok vállak
szerelmes Szép Szolgálat

könyökénél derekán át
Édenkertből pomagránát
fejtől simulnak bokáig
s tartják egymást nagysokáig

ízülről ízre felhaladva
fejét fúrja nyakhajlatba
nyakát adja homlokának
kitől szűnyó kedve támad

szendergésben hétalvásban
mámoreggyéolvadás van
bújton-bújva szent a szent éj
oltármeleg hústestszentély

simogatja hasát hátát
ígyen küld bőr szerenátát
odahajló Kegyesének
oldalthajtó kegyes ének

két öreg test bújton-bújva
összefekszik újton-újra
minden tapintásért hálás
bugyoláló együtthálás

ezer éj szentelte hűség
mélyszent
éjszent
együgyűség

SZERELEM GOROMBASÁGA

megbocsáss kegyes parázna
megbocsáss ha bántlak
nincs időm a boldogságra
nincs időm sajátlag

szerelem gorombasága
kínkeserv a számnak
- s mézes bőröd almasárga
szent aranyvasárnap! -

nincs időm mi bűnöm bánja
s arra bűnbocsánat
ennem-lennem ebadósság

méla vers-hiénekórság
héja-híja s magva tán a
magvaszakadásnak

Szieszta

déltájt ebéd után minden tudományom
ruhástul végigvetem magam az ágyon
és sunyi-mozdulatlan mint a tetszhalott
várom várom hogy tán majd csak elszunnyadok

de a kegyes óhaj már amilyen gyatra
váltig felijedek minden gondolatra
nincsen az a zene nincsen az az ének
ami jó elringatónak gondúzónek

nagy-erős varázsige hogy elkergesse-
hajtsa réműleteimet messze-messze
rámbocsátkozzék az álom feketéje
és bársonyfüggönyében többé ne félje

pilisem RÉM-HORDÁIT ha rámuszulkanak
(örzőangyal védő tegumentum hol vagy?)
már zúdul a TATÁR HORDA fel a pástra
holott a földjébe nyakig beleásva

ott vagyok ott lesem-várom a lópatát
hogy majd koponyámba tarkóig behág
agyvelő-freccsentő nyargaló patkója
(ki büntet? mért büntet? jaj ez az az óra:)

ha fel-felriadok ez a HORDA vágat
felém- s rám szétreccsentve csontkoponyámat
nyakig-föld! magamat mind mélyebbre ásom
s csak annál jajveszékelőbb sivalkodásom

jaj nap mint nap ezt kell elszenvednem eztán:
így végzem lópaták alatt a sziesztán
déltájt ebéd után minden tudományom
ruhástul végigvetem magam az ágyon

Világvége

aki életútjának a végét járja
annak mindegy: néger tatár vagy árja
nem érdekli a világ érdekessége
ami most kezdődik neki annak is vége
gyémánthegek gyémántolása
aranyhegek sóvár tündöklése
a szemét kinézzé bár és látva-lássá
utánahajítva is mind kevéske
morzsányi csak: akkora VÁLTSÁG
királytól futárral nagyúri Fizetség
nincs hogy őt a Menetből kiváltsák
elérsszék és többé ne keressék
mi a magömlőnek Fenséges Szentség
véraláfutásos szemmel vizenyősen
nézi: ő a befejezett kifejezéstelenség
mulyán bámít mind a Menetben – ő sem
különb nincs is itt hangos sírás-rívás
a kövér a sovány a magas a törpe
egyforma mind: csak a ténymegállapítás
hogy avvvvvajon hány napi járóföldre
van amaz idő az a pillanattalanság
holott megszűnnek mint ficka JELENSÉG
betöltik a lét körülköző parancsát
ami a tétlen szótlán miniléttelenség
aki életútjának a végét járja
annak mindegy néger tatár vagy árja
nem érdekli a világ érdekessége
ami most kezdődik neki annak is vége

Visszakapaszkodás

Ferencz Győzőnek

Old age should burn and rave at close of day

Rage, rage against the dying of the light

DYLAN THOMAS

ha feldönt a földindulás ha ledönt elönt a magma
te csak kapaszkodj kapaszkodj
kapaszkodjál a szavakba
alázuhan lázad: nincs már: mindened leáll lerobban
huhogva hebegsz-habogsz
félrebeszél a deliriumban
csak szózigyvizagyvalék bigybugyborog a szádból
aki habot tús: varcsog a
véres habók amit okádol
akkor is! zúgolódj! verd el! körmeid véresre csikarjad
a szavakon lógvást! te csak mondd
mondd az ígét az ígéhez varrjad
java-éned: akarjad még ha szólni erőd is meghaladja
elharapott nyelvvel: akkor is
ha buggyant ha blőd ha zagyva
akkor is: kínlódd ki halálig halálba-hörögve
ha már gyomrodban torkodban
gerincszeleteiden az ökle
a kék ég csuromfeketébe fúl földed zöldje elolvad
a talpatatnyit is rángatják
azt is: kirángatnák alólad
ahogy denevér lóg dögös dóm-tér barlangjában
eb a sintérhurkon a pók
pókfonálon féreg a fában
nagy-erős a szó: acélcsovázharangtoronyállványzat
felmentő milliom szósereg
veled-kapaszkodva lázad
harcolj! légy hatalmas! el innen! vissza! verjed ígédde
konok szálegyenest: úgy állj!
Megvetett láb le ne térdelj
a szó: herepáncél! sisak a koponyád! melled a vérted
a pajzs szemnemlátta körös-
körül: menteni jönnek érted
ne csak gondold: harsogd! még! rajta! ne késs el
vele! Vak dühvel szakajtsad
szórd rá a vad nekibőszüléssel
keresd tagolva értelmezd: majd visszahőköl - bízvást
hihesd: ez a legesleg-
utolsó életre váltó kihívás
ha feldönt a földindulás ha ledönt elönt a magma
te csak kapaszkodj kapaszkodj
kapaszkodjál a szavakba

MESEK

1. A csodatevő csalánlevél

Volt egyszer egy kislány – Tűrürünek hívták; kispajtását, Tururut meg – Tururunak hívták. Úgy szerették egymást, mintha kistestvéreké lettek volna (és nem is biztos, hogy nem voltak azok).

Jó kisfiú volt Tururu, csak egy picit pajkos, egy icipicit butuska, egy icurka-picurkát gyáva, egy induri-pindurit rendetlen. Folyton elhánnya játékait, elvesztette cipőjét – ezt most is otthon hagyta, mert a képen is meztéláb láthatjátok: ahol ni! Ott a meztélabas Tururu!

Ez a pöttöm Tururu olyan pöttöm volt, hogy alig ért Tűrürü derekáig, és ha valamit mondani akart neki, hát előbb megrángatta a kislány varkocsát. Volt is neki, a kislánynak, akkurátus hosszú-szép, fonottas varkocsa s azon masnira kötve piros pántlikája, nézzétek meg a képen: ahol ni! Hogy Tűrürü milyen sudármagas, ki hitte volna!

Nos, hogy szót szóba öltsek. Ezek itt ketten nagyot gondoltak egyszer, kézenfogták egymást, és világgá eredtek. Annyi mesét olvastak-hallottak már a világról, és olyan gyönyörűségnek képelték Világszép Meseországot, hogy egy szép napon, a Világút közepén elkiáltották:

egy-halálunk, egy-életünk:
kámfort játszunk – elszéledünk!
egy-életünk, egy-halálunk:
Meseország – megtalálunk!

Lábujjhegyen búcsút mondtak a kapufélfának, s azzal felkerekedtek.

Mentek-mentek-mendegéltek, amíg egy rengeteg erdőbe nem értek. Ismerős volt ez a rengeteg erdő, hiszen mindahány mesében, mindahányszor, mindig ebbe a vadonerdőbe ért minden világgá eredő testvérpár; de hiába volt mesebeli – erdőnek rémisztő-rengeteg erdő volt. Rájuk sötétedett, és a kisfiú is félni kezdett a vadállatoktól (melyek nincsenek ugyan iderajzolva, de a rajzoló bácsi ceruzája mögül csak egy ugrás – rikácsolnak, bőgnek, huhognak, hogy ki se mondom, és már a torkunkban dobog a szívünk). Tururu is így volt vele, megrántotta Tűrürü varkocsát, és így szólt:

– Félek, félek, Tűrürü!

– Mitől félnél, Tururu?

– A farkastól, Tűrürü, hogy megkóstol, Tűrürü.

Tovább mentek-mendegéltek. Tururu megint nyafogni kezdett:

– Fáradt vagyok, Tűrürü!

– Mitől volnál, Tururu?!

– Lábacskaimat, Tűrürü, térdig jártam, Tűrürü!

Megint mennek-mendegélnek; Tururu meg újra rákezd – de olyan cincogósan:

– Éhes vagyok, Tűrürü, úgy ehetném, Tűrürü! Szomjas vagyok, Tűrürü, úgy ihatnám, Tűrürü!

– Ha ilyen vagy, Tururu, minek jöttél, Tururu?!

– Bizony-bizony, Tűrürü, bolond, aki, Tűrürü, világgá megy, Tűrürü!

– Te gyászvitéz, Tururu! Mondhatom, hogy, Tururu, szép legény vagy, Tururu!

– Még-hogy még-hogy, Tűrürü, én: „gyászvitéz”?! Tűrürü!

A kisember megkisemberelte magát hősiesen, összeszorította a szájaszélét, és egy darabig hallgatott. De nem sokáig, mert ahogy ballagdogál, egyszer csak Tururu megtirpitorpan, és nagyot visít:

– Jujj jujj jujj jujj, Tűrürü! Tövis ment a – Tűrürü! – talpacskámba, Tűrürü!

– Mutasd, melyik – Tururu – talpacskádba, Tururu?

– Egyikbe is, Tűrürü, másikba is, Tűrürü! Mind a kettő, Tűrürü, csupa tövis, Tűrürü!

Szegény kis Tururu! Bizony azt sem tudta, melyik lábára álljon. Szánta-bánta már nagyon, hogy világgá eredt. Megemlékezett az édesanyja főztjéről, és mondogatta is Tűrürünek – most már nem félné a farkastól, mert ő falná fel szőröstül-bőröstül, meg hogy egy korty forrásvízért, egy szelet vajascipóért odaadná egész Meseországot –

– Nézd, már mindjárt hajnal hasad, Tűrürü!

Neked nem korog a hasad, Tűrürü?

Elcserélném virradóra, Tűrürü,

egy szelet vajascipóra, Tűrürü,
mind a Mesék Birodalmát, Tűrürü...
– Egy vajasért odaadnád, Tururu?!
– Odaadnám, oda én
erdőt, mindenestül!
A farkast is megenném
szőröstül-bőröstül!

Hát alighogy ezt kimondta – uramfia! Ameddig a szem ellát, az erdő telisded teli lett vajaskenyérrel, hogy alig lehetett lépni tőle: mindenfelé vajascipó fehérlett a hajnalderengésben.

Ebből is láthatták, hogy már nem lehetnek messze Meseországától, ahol ilyen csodák mindennaposan történnek. Mert bizony hogy nem tövis volt, amibe a meztlábás kis Tururu belelépett, hanem a CSODATEVŐ CSALÁNLEVÉL. Akárki akármit kívánt, csak meztláb, kétlábbal rálépett a CSODATEVŐ CSALÁNLEVÉLRE, és minden kívánsága teljesült. (Ha meg meztláb úgy talált ráugrani a CSALÁNLEVÉLRE, hogy kicsordult a könyve – hát az is teljesült neki, amit kívánni elfelejtett.)

Tururu és Tűrürü ebből is megtanulhatta, hogy nincs lehetetlen, ha nagyon akarjuk; de meg azt is, hogy ha valamit igazán el akarunk érni, meg kell szenvednünk érte. Ott mindjárt jól belaktak vajaskenyérrel, s csakhamar tiszta forrásra is leltek. A tenyerük-csőbréből ittak, és amit nem küldtek le a torkukon, az kétféle a szájukon, le az állukon-mellükön csurgott alá a köldökükig. Nagy pocsóta maradt utánuk, s annyi vizet vedeltek, hogy ha hegyezik a fülüket, tán még azt is meghallják – egymás hasikájából a békakuruttyolást.

A csodaforrásnál kis pihenőt tartottak, a tarisznyájukba beraktak a vajascipóból annyit, amennyi az útra kell (mert azt elfelejtettem mondani, hogy az is volt nekik – tarisznyájuk, igen takaroska, amilyennek a rajzoló bácsi odarajzolta) – s azzal nekidurálták magukat és folytatták útjukat.

De „nekidurálni” – ez a legnehezebb. S azt meg hogy kell? – kérdezték. Hát – nótára kell gyűjtani. Hogy nótára gyűjtottak-e? És ha igen, milyenre? Nem tudom, ha akadna közületek valaki olyan, ő biztosan tudja, rábírom ezt is, a jó nótafaragóra:

hej tillárom tillajlárom
utam eztán vígan járom
nem kárpálok – akárhova
vigyen apostolok-lova
nem-nyivegek-nem-nyafogok
menni mendegélni fogok
ha három nap ha hét éjjel
küzdök pásttal meredéllyel
míg a Tábla rajzolatja
két kistestvért ki nem adja:
tátott szájjal bámul már a
Meseország Kapujára!

Azaz hogy csak bámulna – mert még nem értek oda. Én a nótájukat nem tudom; csak azt tudom, hogy búcsúzóul Tururu (de mint akinek ördöge van s ez az ördöge azt súgja neki: sohasem lehet tudni, mi mire jó) – egy bátor mozdulattal letépett és loppal a tarisznyájába gyömöszölt egy CSODATEVŐ CSALÁNLEVELET.

2. A csodatevő somfavessző

Alig mehettek három nap hét éjjel, Tururu megrántotta Tűrürü varkocsát és így szólt:

– Beteg vagyok, Tűrürü, majd meghalok, Tűrürü!

– Ettél-ittál, Tururu! Hol fáj, mid fáj, Tururu?!

– Fáj a lábam, fáj a hátam, fáj a hajam, fáj a hájam! Fáj a májam, fáj a lépem, fáj a képem, Tűrürü!

– Ej csak, no csak, Tururu: meggyógyítlak, Tururu! – kacsintott rá Tűrürü; mert tüstént gyanította, mi baja a testvérkének: megszállta a lustaság ördöge.

– Tudok rá egy orvosságot – mondta neki. – Minden lábujjad közé teszünk egy cseresznyemagot, behunyod a szemed és úgy jössz utánam száz lépést. Ha azalatt megszámolod, hogy hány cseresznyemag van a tíz lábujjad között, menten meggyógyulsz.

Tururu ráállt, úgy is lett. Szedtek a vadon nőtt cseresznyéből, bemagozták Tururu lábujja-közét; Tűrürü a biztonság kedvéért a zsebkendővel bekötötte a kisfiú szemét, hogy ne lessen – azzal továbbmentek. Tururu csak számlolta-számolgatta nagy buzgón a cseresznyemagot és észre se vette, hogy azalatt nem százat – ezer lépést is mentek Meseország felé. Akkor Tűrürü levette a kistestvér szeméről a kendőt és megkérdezte:

– Hány magot éreztél a lábujjaid között? Halljuk-halljuk, Tururu!

De biz a kisfiú nem tudta.

– Buta vagyok, Tűrürü!

– Nyolcat, nyolcat, Tururu!

Amaz meg nem győzött ámulni-bámulni rajta. Tíz lábujja van és mégis csak nyolc cseresznyemag fér közé?

– Hogy lehet az, Tűrürü?

– De maffa vagy, Tururu!

Tururu ezen szörnyen elgondolkozott; észre se vette, hogy ezalatt nem százat – ezer lépést is mehettek Meseország felé.

– Még! Még! Kérdezz! Kérdezz ilyen találósat, Tűrürü!

Megint léprement Tűrürünek, aki tovább ravaszkodott és így szólt:

– No nem bánom. Ha okos vagy, mondd meg, mi az, Tururu, de jól figyelj:

Sima nyelve kétágú

ő maga csak egyágú

Nincsen karja egy se fél se

Nagy mérges az ölelése –

Ezt találd ki Dí Dá Dú!

– Ha én tudnám, Tűrürü!

– Hát a k í g y ó ! Tururu!

– Bizony! K í g y ó , Tűrürü!

– De málé vagy, Tururu!

Tururu ezen annyira elgondolkozott, hogy észre se vette – nem száz, de ezer lépést is mehettek azalatt Meseország felé.

Aztán a találós kérdéseket is elunta és megintcsak nyűgösködni kezdett:

– Jaj a lábam, jaj a hátam, jaj a hajam, jaj a hájam! Jaj a májam, jaj a lépem, jaj a képem, Tűrürü!

De addigra Tűrürü már vágott egy hosszabbacska somfavesszőt.

– Majd a lábad, majd a hátad, majd a hajad, majd a hájad, majd a léped, majd a képed meggyógyítom, Tururu!

S azzal hamiskásan mosolyogva megsuhogtatta a vesszőcskét Tururu képe előtt, sőt, meg is cirókálta vele; mert az ágacskát-levelecskét rajtahagyta a somfavesszőn.

Hanem amilyen butuska volt ez a Tururu, igencsak megszeppent és mendegélt is tovább, nagy szótlan-jámboran. Mert olyan csodatevő ereje volt annak a somfavesszőcskének, hogy csak fel kellett mutatni és elég volt megsuholni – sohasem kellett ütni vele.

Ebből is látszik, hogy milyen közel lehettek Meseországhoz.

3. Tururu és Tűrürü az Óperenciák partján

Tururu és Tűrürü tudta jól, hogy innen már csak macskaugrásnyira lehet Meseország, amilyen nagyot a mesebeli macska ugorni tud – hiszen itt van, az Óperenciás-tengeren túl, az üveghegyen is túl, ott, ahol a kurtafarkú kis-malac túr (mert nem ez volt az első mese, amelyikben ők ketten világgá eredtek). De azt is tudták ám, hogy akár-milyen közel van, azért meg kell ám küzdeniük még a szörnyetegekkel, amelyek őrzik és elállják Meseország kapuját. Ott üldögéltek az Óperenciás-tenger partján, lógatták a lábukat a vízébe, s azon tünekedtek-tinitanakodtak, mitévők legyenek: hogyan keljenek át rajta?

Észreveszik, hogy a parton, egy kőhajításnyira (már amilyen közel mesebeli követ hajítani lehet), ott sorakozik rendre: egy sajka, egy hattyú, egy háta-hal, meg egy vízibicikli – mind-mind cukorból.

Nagy gondban voltak.

Ha megeszik a cukor-csónakot, nincs, amin átkeljenek. Nem ették meg, inkább vízrebocsátották; de mihelyt vízreengedték – olvadni kezdett.

Ha megeszik a cukor-hattyút, nincs, amin átkeljenek. Nem ették meg, inkább vízrebocsátották; de mihelyt vízreengedték – olvadni kezdett.

A háta-hal is, a vízibicikli is, akarom mondani tengeri bicikliherkentyű is, mind-mind: vagy megeszik és akkor úgy fogy el, vagy elolvad alattuk a vízben.

Nagy pácban voltak; nem afféle kis picipácban: nagyon nagy pácban. Tűrürü elővette Tururu tarisznyájából a CSODATEVŐ CSALÁNLEVELET.

– Nincs más hátra, Tururu, lépj csak bele, Tururu – mondta Tűrürü nagy búsan, és rámutatott a CSODATEVŐ CSALÁNLEVÉLRE.

– Ne még! Ne még! – kérlelte Tururu. – Fontoljuk meg előbb; eszeljünk ki valami mást.

– Nem-fontolunk-nem-eszelünk, Tururu! Minek loptad-minek-hoztad, Tururu, ha nem hogy most belelépjél, Tururu!

– Akármilyen CSODATEVŐ, Tűrürü, csíp a CSALÁN, jaj talpacskám! Tűrürü!

– Anyámasszonykatonája, Tururu! Ne vacakolj: ugorj rája, Tururu!

– De igenis vacakolok, Tűrürü! Nagyon csíp s nem tréfadolog, Tűrürü!

Látta Tűrürü, hogy a kislány megmakacsolja magát és kezébe kapta a CSODATEVŐ SOMFAVESSZŐT és suholt vele egyet. Amitől Tururu úgy megijedt, hogy pityerkélni kezdett:

– Ne még, ne még, Tűrürü! Gondolkozzunk, Tűrürü!

Így húzódozott a ráugrástól a CSALÁNRA Tururu és fájósan maga alá húzta talpacskáját. Mitől a kislány annál inkább méregbe jött és haragosan szidni-fenyegetni kezdte:

– Irgum-burgum, Tururu, te mihaszna Tururu! Szégyenszemre, Tururu, hazamennél, Tururu...?!

Minek hallatára a kislány csak annál keservesebben sírt és így kesergett:

– Jaj, világgá mért szaladtam, mért eredtem, Tűrürü!

– A CSALÁNRA, szépen kérlek, lépj rá, szentem, Tururu!

– Bezzeg mennék vissza menten, vissza menten, Tűrürü!

– Ne is jöjjön, aki ilyen élhetetlen, Tururu!

– Jó anyácskám hogy szerettem! S ő is engem, Tűrürü!

– Rontom-bontom, lépsz, ha mondom! Engedetlen Tururu!

És haragjában SOMFAVESSZEJÉVEL Tűrürü nagyot ütött az Óperenciás-tenger vizére. De nemhiába volt az a vessző a CSODATEVŐ SOMFAVESSZŐ: abban a szempillantásban megnyíltak a vizek, megjelent az Óperenciás Tündér és azt kérdezte:

– Nem is orsó, nem is korsó

Mégis cukor, mégis olcsó

El nem olvad, olyan fajta

Még a víz sem foghat rajta –

– Milyen cukor az, gyerekek?!

Tűrürü mindjárt rávágta:

– Nem is orsó, nem is korsó

Az bizony a cukorborsó!

– Szerencséd, hogy megfeleltél, különben olyan hosszúra növesztettem volna az orrod, hogy a kezdeddel nem érnéd el a végét. Mi járatban vagytok, gyerekek? – kérdezte barátságosan az Óperenciás Tündér.

– Meseországot keressük.

– Éppen jó helyen keresitek. Ott, ahol álltok, nagy hamarsággal ássatok egy lyukat, a többi a ti dolgotok.

Tururu és Tűrürü bumfordi képet vágott. A kislány meg is kérdezte:

– Mekkora hamarsággal...?!

– Akkorával, amekkora nagyon-nagy hamarság töletek csak telik – mondta a Tündér, s tündérszokás szerint azal eltűnt.

A két gyerek irtózatossággal ásni kezdett. Megássák a lyukat, hát uramfia! – látják ám, hogy a gödör felekén előbukkan a cukoralagút szája – ez az az alagút, amelyről minden világgá eredő testvérpár tudja, hogy átvezet az Óperenciás-tenger alatt. Kockacukorból van a fala, habcukor a teteje, vattacukor a belseje. Nem is kellett őket biztatni, nosza fogták magukat, belebújtak és olyan sebesen ették a vattacukrot, hogy három nap hét éjjel se telt bele – átsétáltak az Óperenciás-tenger alatt.

Tururu szörnyű-de-szörnyű-de-szörnyűden boldog volt, hogy nem kellett a CSODATEVŐ CSALÁNLEVÉLBE belelépnie. Hamarosan elfogyott a vattacukor, és ők egy égiszerű aranykapu előtt találták magukat, amelyet a három világtáj iránt három szivárvány koronázott és három sárkány őrzött.

– Fáradt vagy-e, Tururu?

Beteg vagy-e, Tűrürü?

Most ámulj hát, bámulj hát!

– Dehogyan vagyok, Tűrürü!

Végre látom, Tűrürü,

Meseország kapuját!

– Gyáva vagy-e, Tururu?

Három sárkány, Tururu,

tüzet okád, karmol ám!

– Bátor leszek, Tűrürü,

átalmegek, Tűrürü,

Meseország kapuján!

7. Tururu és Tűrürü a Labdázóházban

Nézték-nézték a LABDÁZÓHÁZ tágas udvarán a sok labdát – hiszen csak győzték volna megszámlolni! – és nem tudtak magukhoz térni a csodálkozástól.

Fehér pettyes, behemót piros labdákat láttak meg embermagas, kanárisárga futball labdákat, óriás kék vízilabdákat meg fehér teniszlabdákat; a labdák ide-oda gurulásztak, és csodák csodája: kisfiúk-kislányok röpködtek a levegőben!

– Jól látom-e, Tururu?!

– No de ilyet, Tűrürü!

Vezetőjük intésére nyomban ott termett az egyik szemellenzős labdamagyarázó – egy méltóságteljes, lomha gurulású vízilabda, és mindjárt magyarázatba fogott:

– Az úgy van, hogy itt nálunk Meseországban nem a gyerekek játszanak a játékokkal, hanem fordítva – a játékok játszanak a gyerekekkel. Most magatok is láthatjátok: nálunk a labdák játszanak a gyerekekkel.

Ekkor egy huncutul arra guruló nagy piros pettyes odakiáltott társainak:

– A gyerek a labda!

Nosza, a labdáknak se kellett több. Bizony Tururu se sokáig ámulhatott-bámulhatott – egyszercsak érzi ám, hogy a levegőbe kapják, nagyot lendítenek rajta, és ő repül. Ijedtében kiáltani is elfelejtett. Szemével a kislányt kereste, hogy Tűrürü hol maradt. De addigra már Tűrürü se volt a helyén: ott röpködött a többi kislánnyal, akikkel a sárga-fehér-piros girizdes labdák tenisztek a LABDÁZÓHÁZ udvarán. Tururunak is elmúlt a félelme, hiszen mindig lágyan hajították és mindig puhára esett, de meg látta is, hogy a többiek se félnek. Nagyot kacagott hát, és mert épp ott repült el mellette a levegőégen Tűrürü, megrántotta Varkocsát és utánakiáltott:

– Merre röpködsz, Tűrürü?

– Ha én tudnám, Tururu!

– Csudajó ez, Tűrürü!

– Labda lettem, Tururu!

– Fák alattam, Tűrürü, ég felettem, Tűrürü!

– De magasra, Tururu, felrepültem, Tururu!

– Ha lenéztél, Tűrürü, nem szédültél, Tűrürü?

– Jaj a szoknyám, Tururu! Már azt hittem, Tururu –

– Én is, én is, Tűrürü, már azt hittem, Tűrürü –

– Sose érek, Tururu, le a földre, Tururu!

Így dobálódtak-rugdálódtak velük azok a nagy, embermagas labdák a LABDÁZÓHÁZ udvarán, ők meg kacagva röpködtek a levegőégen. Egyszercsak az egyik labdacsatár a levegőbe pattan, nagyot fejel Tururuba; a kisfiú érzi ám, hogy repül-repül – a labdák meg odalent a földön, ahányan vannak, nagyot kiáltanak:

– Gooo-ól!

Ő meg szép lágyan elterült a puha fűvön, cseppet sem ütötte meg magát. Tűrürü már ott állt mellette.

– Szép fejes volt, Tururu!

– Láttad? Láttad, Tűrürü?

– Éppen arra, Tururu, kalimpáltam, Tururu!

– No gyerekek, jól kilabdáztátok magatokat? – kérdezte a szemellenzős labdamagyarázó.

– Nem mi: velünk labdáztak!

– De azért jó volt?

– Jó bizony! Kivált az a fejes, amikor gólt fejeltek velem! – büszkélkedett Tururu.

– Azt nálunk nem fejesnek, hanem labdásnak hívják – igazította helyre a labdamagyarázó –, mert nekünk nincs fejünk; vagyis hogy csakis fejünk van, csak ez az egy fejünk, de amilyen csupa-fej vagyunk, ez az egy fejünk sem igazi, mert... –

– Mert miért? – kérdezte kíváncsian Tururu és Tűrürü.

– Mert belül üres – vallotta be nagy szégyenkezve a szemellenzős labdamagyarázó.

Amiből megtanulhatjátok, hogy nem igazi fej, ami belül üres.

10. Tururu szerencséje

A VASORRÚ BÁBÁK Utcájában éppen sorsjegyet osztogattak a gyerekek között: kisorsoltak egy VASORRÚT.

Kinek-kinek a számát bedobták Antalpantal bácsi világítósipkájába, jól megrázták, és akinek a számát a MESESZAKÉRTŐ kihúzza – az hazaviheti magának a VASORRÚ BÁBÁT (hogy melyiket – azt ő maga választja).

Förtelmesnek és utálatosnak találták volna a púpos-pókos-bibircsókos vén szipirtyókat a gyerekek máskülönben; de mert sorsjegyen lehetett boszorkányt nyerni, éktelen izgatottak voltak, hogy vajon ki lesz a szerencsés közülük.

Tururu és Tűrürü is ott szorongatta a maga sorsjegyét, Tűrürü a hatost, Tururu a hetest, és oly türelmetlenül várták a sorsolást, mint a kiscsikók az abrakot.

Hanem izgatottak voltak maguk az undok boszorkányok is; vadul ugra-bugráltak a VASORRÚ BÁBÁK, a GONOSZ MOSTOHÁK meg előretolakodtak, mindannyian a gyerekeket bámulták és találgatták, hogy vajon melyik viszi őket haza?

Már minden szám együtt volt Antalpantal világítósipkájában. A MESESZAKÉRTŐ megrázta, belenyúlt, kihúzott egy sorsjegyet, megnézte a számot. Harsányan hirdette ki, hogy a hátul állók is hallják:

– Akié a hetes, azé a VASORRÚ BÁBA. Amelyiket akarja! Hátára veszi, hazaviszi. Kié a hetes szám, gyerekek?!
– Az enyém! Az enyém! – ágaskodott büszkén Tururu.
– Övé a VASORRÚ BÁBA! – irigyelte a többi gyerek.
– Tiéd a VASORRÚ BÁBA – veregette vállon a MESESZAKÉRTŐ. – No most! Válassz, hogy melyik legyen, a GONOSZ MOSTOHA vagy a CSÚF BOSZORKÁNY: ahogy akarod, amelyiket akarod.
– Akarom!

– Ezt a legrútabbat? Azt a legszutykosabbat? Emezt a legtetvesebbet? Amazt a legretkesebbet?
– A legis-legis-legis-leg... – habozott Tururu és a szeme körbejárt rajtuk, ahogy szemelgette-válogatta őket.
– A legis-legis-legis-legmicsodásabbat?! – ostromolták a kíváncsiak.
– A legis-legis-legis-leg BIBIRCSÓKOSABBAT! – kiáltotta Tururu, s azzal rámutatott, hogy melyikre esett a választása; az meg ugrándozott örömeiben.

– Hátadra veszed, hazaviszed?
– Veszem-veszem! Viszem-viszem!
De Tűrürü a könyökével megbökte kistestvérkéjét – légy észnél! – mert már az egész utca rajta nevetett.
– Még hogy ilyet, Tururu, viszed bizony, Tururu, az kéne csak, Tururu, egész utca, Tururu, rajtad mulat, Tururu!
– Csúnyák között, Tűrürü, ez a legszebb, Tűrürü! Olyan rút, hogy, Tűrürü, szinte szép már, Tűrürü!
– Édesanyánk, Tururu, házból kiver, Tururu, vele együtt, Tururu!
– Ha megnyertem, Tűrürü, itt nem hagyom, Tűrürü!
– És ha egyszer, Tururu, megmérgezne, Tururu, téged is, mint, Tururu, Hófehérkét, Tururu?!
– Volna szíve, Tűrürü, bátorsága, Tűrürü?!
– Szíve-mája, Tururu, a zúzája, Tururu, gonosz minden, Tururu, pozdorjája, Tururu!

Tururu végül elszégyellte magát, és mert mindenki rajta nevetett, letett róla. Kicsit duzzogott, de aztán kijelentette: nem veszi a hátára egyiket sem, nem viszi haza, még ha sírva könyörögne a VASORRÚ, akkor sem.

– Nono – szólt közbe a MESESZAKÉRTŐ, tudós képpel. – Szíve-mája meg zúzája meglehet hogy gonosz, de azért akad jó pozdorjája is. Mert nem olyan gonoszton-gonosz a GONOSZ MOSTOHA, csak a mesében, vannak jószágos mostohák; és a VASORRÚ BÁBA is csak addig gonosz, amíg a mese tart: a maga jószántából-jókedvéből; s mihelyt vége, maga is olyan aranyszívű, galambősz nagyanyóvá vedlik, mint amilyen odahaza a hófehér hajú nagyanyó.

16. Tururu és Tűrürü a Tűzrerakott Rosszfák Múzeumában

De bizony a Tűzrerakott Rosszfák Múzeumában sem jártak jobban.

Egy irdatlan-vastag, odvas-korhadt fatörzsön ezt a táblát olvashatták:

EZT A ROSSZFÁT EGY RAKONCÁTLAN
KISLÁNY, TÜRÜRÜ RAKTA A TŰZRE,
AMIKOR LEBORÍTOTTA A FÖLDRE NAGY-
ANYÓ ORVOSSÁGOS POLCÁT

Nagyon elszomorodott Tűrürü, ahogy ezt elolvasta, sűrűn hullottak a könnyei.

Mennek tovább; hát egy másik, mohos-göcsörtös fatörzsön meg ezt a táblát olvashatják:

EZT A ROSSZFÁT EGY IMPOSZTOR KIS-
FIÚ, TURURU RAKTA A TŰZRE, AMIKOR
ELTÖRTE NAGYAPÓ DOHÁNYVÁGÓJÁT

Elbúsult Tururu, ahogy ezt olvasta, és akkor már ő is elpityeredett. A MESESZAKÉRTŐ megsajnálta őket és így szólt:

– Ne sírjatok, ne ríjatok, Tururu és Tűrürü, mert mire felnőttök, a rosszfák is hozhatnak jó gyümölcsöket. Csak arra kell vigyáznotok...

– Mire, mire, Antalpantal?

– Mire, mire, Baltapantal?

– Hogy ha van is rosszfátok, ne rakjátok mindjárt a tűzre. Hanem...

– Hanem, hanem, Antalpantal?

– Hanem, hanem, Baltapantal?

– Előbb számoljatok tízig. Aztán tehetitek.

– Dehogyan tettük volna, ha tudjuk, hogy így számon tartjátok Meseországban.

– Számon tartjuk, az igaz. De azért ti még jó gyerekek vagytok, és mi is csak a Ritkaságok Múzeumában tartjuk számon; hiszen csak ezerszer-ezerszer ezer ízben meg még egyszer, meg még egyszer, meg még egyszer történt, hogy rosszfát raktatok a tűzre.